

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

data

01/2006

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

4.1. *Prezident telefonoval s Lechem Kaczynskym

Prezident republiky Václav Klaus telefonicky hovořil s prezidentem Polské republiky Lechem Kaczynskym.

Poblahopřál mu k novému roku a zopakoval své pozvání k návštěvě České republiky. Lech Kaczynsky toto pozvání s díky přijal a potvrdil, že spolu se svou ženou přijede do České republiky dne 30. ledna 2006. Zdůraznil, že s výjimkou Vatikánu se bude jednat o jeho první zahraniční návštěvu v prezidentské funkci.

12.1. Maďarský prezident Sólyom ocenil loňské "gesto" české vlády, že jej vztáhla i na Maďary

Maďarský prezident László Sólyom při své návštěvě Prahy ocenil fakt, že loňské gesto vůči německým antifašistům z bývalého Československa se podle české vlády vztahuje i na příslušníky maďarské menšiny. Sólyom uvedl, že premiér Jiří Paroubek loni v tomto duchu zaslal dopis maďarské organizaci Soužití sídlící v Čechách .

Prezident Václav Klaus, s nímž Sólyom jednal, řekl, že o zaslání Paroubkova dopisu maďarského sdružení nevěděl. Kvůli gestu vůči někdejšími československým občanům německé národnosti, kteří aktivně vystupovali proti nacismu, se Klaus s Paroubkem dostal do sporu. "Na mém stanovisku se nic nemění," řekl dnes novinářům Klaus.

Maďarsko Paroubkův dopis vítá. "V tomto dopisu prohlásil, že omluva, kterou vyjádřil vůči příslušníkům německé menšiny, se rovněž vztahuje na polskou a maďarskou menšinu," řekl Sólyom.

Podle prezidenta Sólyoma otázka takzvaných Benešových dekretů nepředstavuje žádný problém v česko-maďarských vztazích. "Tento dopis představuje však šanci k uklidnění různých nálad jak z politického, tak z lidského hlediska. Maďarsko tento dopis vítá," prohlásila hlava maďarského státu.

12.1. Po válce byla z ČSR odsunuta jen část maďarské menšiny

Poválečný postup československých úřadů vůči maďarské menšině a odsun její části kalily v minulých letech spíše vztahy Maďarska se Slovenskem než s Českou republikou. Naprostá většina tehdejších československých Maďarů totiž žila na slovenském území, konkrétně v jeho jižní části.

Kvůli otázce maďarské menšiny se prezident Václav Klaus dostal do dalšího sporu s premiérem Jiřím Paroubkem. Důvodem je dopis, o němž Klaus nevěděl a který poslal premiér politickému hnutí Coexistencia-Soužití hájícímu zájmy maďarské menšiny. Paroubek napsal, že vstřícné gesto české vlády vůči německým antifašistům z bývalého Československa se vztahuje i na příslušníky maďarské menšiny.

Maďarsko bylo za druhé světové války blízkým spojencem hitlerovského Německa. Část maďarské menšiny byla odsunuta z tehdejšího Československa po ukončení bojů (stejně jako v případě menšiny německé) na základě takzvaných Benešových dekretů. Ty stanovily, že českoslovenští státní občané německé a maďarské národnosti pozbývají československé občanství. To se však netýkalo antifašistů a těch, kteří se k čs. občanství za nacistické okupace dobrovolně přihlásili.

12.1. Pracovní návštěva maďarského prezidenta v České republice

Maďarský prezident László Sólyom přicestoval na pracovní návštěvu do České republiky.

Na Pražském hradě se setkal s prezidentem Václavem Klausem. Po oficiálním jednání se oba prezidenti zúčastnili tiskové konference.

Večer maďarský prezident slavnostně otevřel nové sídlo maďarského velvyslanectví v Praze.

14.1. Magyar Nemzet kritizuje prohlášení Sólyoma o Benešových dekretch

Vlivný budapeštský list Magyar Nemzet označil za diplomatickou chybu pražské prohlášení maďarského prezidenta Lászlóa Sólyoma, že Benešovy dekrety neznamenaají v maďarsko-českých vztazích žádný problém. Deník blízký hlavní opoziční straně Svazu mladých demokratů- Maďarskému občanskému svazu (Fidesz-MPSZ) tvrdí, že takovéto větě se v Praze každý maďarský politik a diplomat musí vyhýbat.

Maďarsko-české vztahy s výjimkou otázky Benešových dekretů lze nazvat dobrými.

"Maďarský diplomat, zejména když jde o prezidenta Maďarské republiky, se ale v každém případě musí vyhýbat v Praze jedné větě. Ta zní: Benešovy-dekrety neznamenaají v maďarsko-českých vztazích problém," míní Magyar Nemzet, který je v Maďarsku považován za stranický list Fideszu.

Není sice známo, zda svým prohlášením o Benešovi chtěl maďarský prezident okamžitě kladně zareagovat na gesto premiéra Jiřího Paroubka vůči českým Maďarům, které českého prezidenta Václava Klause přivedlo málem k nepřítetnosti, anebo šlo o nepromyšlená slova, ale v každém případě to byla "další prezidentova diplomatická chyba," konstatuje deník.

Nebylo hezké ze strany vysokých českých politiků, že návštěvu maďarského prezidenta v Praze využili k novému kolu předvolebního boje, konstatuje dnes v komentáři s titulkem Nezdvořilost levicový maďarský deník Népszabadság.

Podle tohoto listu k nejvýznamnějším zastáncům názoru, že Benešovy dekrety byly správné, je dnes v České republice prezident Václav Klaus. Ten je přesvědčen o tom, že tato tragická kapitola dějin byla česko-německou deklarací z roku 1997 uzavřena. To, že tento dokument se nevztahuje na maďarské a polské oběti dané doby, Klausovi viditelně nevdá a neváhal se tyto své názory zopakovat ani před maďarským prezidentem.

16.1. Prezident přijal předsedu vlády Polské republiky

Prezident republiky Václav Klaus přijal na Pražském hradě polského premiéra Kazimierze Marcinkiewicze, který mu představil domácí a mezinárodní priority nové polské vlády v přátelském rozhovoru. Oba představitelé se shodli, že výsledky posledních parlamentních a prezidentských voleb v Polsku otevírají i novou kapitolu ve vztazích Polska a ČR a dávají příležitost k ještě užší spolupráci především při prosazování zájmů našich zemí v EU. Oba představitelé považují za chybné znovu oživotovat diskusi o evropské ústavě. Výslovně se zmínili například o direktivě o nakládání s chemickými produkty (REACH). Prezident České republiky ubezpečil polského předsedu vlády, že je povolební politické uspořádání výlučně věcí jednotlivých zemí a že je nepřipustné snažit se zvenčí do něho zasahovat.

18.1. Oznámen program davoského fóra, Klaus letos není mezi účastníky

Český prezident Václav Klaus zřejmě letos nebude mezi účastníky Světového ekonomického fóra ve švýcarském Davosu. Jeho pořadatelé dnes v Ženevě oznámili program, účastníky a hlavní témata této každoroční politické a ekonomické konference, která se letos se bude konat od 25. do 29. ledna.

Mezi očekávanými hlavami států a šefy vlád tiskové oznámení neuvádí českého prezidenta Václava Klause, který bývá pravidelným účastníkem těchto konferencí, i když v roce 2004 cestu zrušil kvůli viróze. Na dotaz ČTK tiskové oddělení konference sdělilo, že Klaus letos nepřijede.

Na fórum je z 89 zemí přihlášeno 2340 účastníků. Je mezi nimi 735 nejvyšších ředitelů nebo předsedů správních rad firem, 15 šéfů států nebo vlád, 60 ministrů, 21 velvyslanců, 65 šéfů nebo vysokých činitelů mezinárodních organizací, 154 předních vědců a 233 reportérů.

Fórum se koná už 35 let. Letos se chce zabývat hlavně měnícím se ekonomickým prostředím, tvůrčími a novými přístupy, tvorbou pracovních míst v budoucnosti, nástupem nových ekonomických mocností Indie a Číny, regionální identitou a dalšími tématy.

20.1. Klaus na davoské fórum letos nepojede kvůli jiné konferenci

Prezident Václav Klaus se letošního Světového ekonomického fóra v Davosu nezúčastní, ve stejnou dobu ho totiž čeká přednáška na Švýcarské finanční konferenci v Curychu. ČTK to dnes řekl prezidentův mluvčí Petr Hájek.

"Pan prezident si (na curyšskou konferenci) připravil přednášku na téma Jak mohou východoevropské země dosáhnout konvergence a integrace," upřesnil prezidentův mluvčí. Letošní témata v Davosu ho prý tolik nezaujala, dodal.

27.1. Polský prezident je prý nemocný, návštěvu Prahy zatím neodvolal

Polský prezident Lech Kaczyński onemocněl. Oznámil to Tomasz Brezinski z prezidentské kanceláře. Návštěvu České republiky zatím neodvolal.

"Pan prezident se necítil dobře. Právě kvůli návštěvě Prahy zrušil svůj dnešní program. Chce si totiž odpočinout a být fit," uvedl Brzezinski. "Zatím nevíme o tom, že by plánovaná návštěva polského prezidenta byla nějak ohrožena," řekl ČTK Petr Kubera z české ambasády ve Varšavě.

Polský prezident se měl mimo jiné setkat s předsedou ODS Mirkem Topolánkem. "Nevadí, uvidíme se v pondělí," poznamenal Topolánek, který ve Varšavě jednal s polskými vládními politiky.

Kvůli zdravotním potížím odvolal i dnešní setkání s českými novináři. Kromě pondělní cesty do Prahy na něj počátkem února čeká rovněž návštěva Spojených států.

Kaczyński by se měl setkat s premiérem Jiřím Paroubkem a především se svým českým protějškem Václavem Klausem. Podle Pražského hradu prezidenti měli hovořit mimo jiné o problémech spojených s Evropskou unií.

Nový polský prezident v rozhovoru ČTK prozradil, že Klausovy názory na EU jsou mu blízké. "Jsem samozřejmě zastáncem Evropské unie, ale zastáncem unie jako spojení suverénních států. Myslím si, že v tomto ohledu jsou mi názory prezidenta Václava Klause blízké, neboť on zřejmě také není odpůrcem EU," uvedl.

29.1. *Prezident Kaczyński kvůli katovické tragedii zrušil cestu do ČR

Polský prezident Lech Kaczyński v souvislosti s neštěstím v Katovicích zrušil svou cestu do České republiky plánovanou na pondělí. ČTK to řekl mluvčí české ambasády ve Varšava Petr Kubera.

V jihopolských Katovicích se zřítila zřejmě pod tíhou sněhu a ledu střecha veletržního pavilonu. V objektu se konala výstava poštovních holubů. Podle dosavadních informací při neštěstí zahynulo 65 lidí, více než 160 osob bylo zraněno.

29.1. Prezident zaslal soustrastný telegram polskému prezidentovi

Prezident republiky Václav Klaus zaslal v souvislosti s tragédií v Katovicích polskému prezidentovi Lechu Kaczyńskému telegram

30.1. Prezident pogratuloval znovuzvolené finské prezidentce

Prezident republiky Václav Klaus zaslal blahopřání Tarje Kaarině Halonenové, znovuzvolené prezidentce Finské republiky.

31.1. Prezident přijal českého velvyslance v Rusku

V rámci příprav státní návštěvy prezidenta Ruské federace Vladimíra Putina v České republice vedl prezident republiky na Pražském hradě konzultace s českým velvyslancem v Rusku Miroslavem Kostelkou.

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

9.1. Místopředseda Poslanecké sněmovny se ledna zúčastnil inaugurace prezidenta Kazachstánu.

Místopředseda Poslanecké sněmovny se ve dnech 9. - 12. ledna zúčastnil inaugurace prezidenta Kazachstánu. V delegaci České republiky na inauguraci prezidenta Nazarbajeva byl také vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Jiří Weigl, delegaci doprovázel velvyslanec ČR v Kazachstánu Milan Sedláček. Proběhla jednání s předsedou dolní komory kazašského parlamentu U. B. Muchamedžanovem, s vedoucím zahraničního výboru S. Abdrachmanovem, s vedoucím kanceláře prezidenta Nazarbajeva, s ministry zahraničí, financí a dopravy a také s představiteli Kyrgyzstánu, kteří byli inauguraci přítomni – šlo o velkou investici nového pivovaru ze září loňského roku pro Kyrgyzstán.

18.1. Slovenský speciální soud a prokuratura české poslance nenadchly

Nové instituce slovenského soudnictví - Speciální soud a speciální prokuratura - české poslance během jejich nynější návštěvy na Slovensku zvláště neinspirovaly. Šéfka ústavněprávního výboru sněmovny Vlasta Parkanová si myslí, že v tak malé zemi bude soud, který řeší prohřešky politiků a organizovaný zločin, málo vytížený.

"Přijžděla jsem sem s představou, že jste v tomto o velký kus dál. Ale teď mám obrázek, že to není až tak jednoduché," řekla Parkanová ČTK. Čeští zákonodárci budou proto zatím podle ní pouze sledovat přibývajících slovenské zkušenosti s novými institucemi, které na Slovensku fungují asi půl roku.

Problém bývalá česká ministryně spravedlnosti vidí zejména v tom, že v tak malé zemi, jakou je Slovensko, justice neřeší příliš mnoho závažných trestných případů.

19.1. Železný se stal místopředsedou nové euroskeptické strany

V lůně Evropského parlamentu vznikla nová euroskeptická strana, Aliance nezávislých demokratů, jejímž místopředsedou se stal český europoslanec Vladimír Železný. V čele nového seskupení stojí jeho francouzský kolega z poslaneckého klubu Nezávislí/demokraté Patrick Louis.

EP čítá 732 zákonodárců, z toho 33 působí ve frakci Nezávislí/demokraté. Železný počet členů nové strany neuvedl, připustil však, že nikoliv všichni členové jeho frakce do nového seskupení vstoupili. V alianci jsou zastoupeni politici sedmi států, včetně jednoho britského exkonzervativce a poslance z Ligy polských rodin.

Do Železného strany nevstoupili ani jeho kolegové ze Strany britské nezávislosti, ani vůdce levicových euroskeptiků Jens- Peter Bonde.

Děni v EP ovládají velké kluby evropských lidovců, sociálních demokratů či liberálů, v menší míře pak i evropských zelených či komunistů. "Tato seskupení na evropské úrovni sdružují přívržence euroústavy a potlačování národní suverenity. Chtěli jsme mít k dispozici obdobný nástroj," řekl ČTK Železný o motivech založení nové eurostrany. Seskupení podle něj splňuje formální podmínky, aby mohlo začít čerpat příspěvky na svou činnost z pokladny EU.

25.1. Hybášková nevyloučila vítězství palestinského Hamasu ve volbách

Českou europoslankyni Janu Hybáškovou, která jako pozorovatelka sledovala palestinské volby v Hebronu na západním břehu Jordánu, zhruba třicet kilometrů jižně od Jeruzaléma, velmi překvapilo civilizované chování aktivistů hnutí Hamas. Po tom, co viděla, nevyloučuje, že Hamas vyhraje volby nejen v Hebronu, ale celkově na palestinských územích.

"Jsem z těch, kdo se na půdě Evropského parlamentu zasazovali hodně o to, aby Hamas byl vnímán jako čistě teroristická organizace. Byli jsme také pod určitým izraelským tlakem, abychom v případě, kdy dojde k případům násilí, považovali tyto volby za nespravedlivé. Musím ovšem říci, že probíhají podle všech pravidel. Ve volebních materiálech Hamasu jsme neobjevili ani náznak nenávisti vůči Izraeli," řekla Hybášková telefonicky ČTK ještě před večerním ukončením hlasování.

Pokud do volebních místností vstupovali ozbrojenci, pak to byli aktivisté hnutí Fatah, nikoli Hamasu, pokračovala. V Hebronu reprezentují podle ní Hamas bohatší lidé, obchodníci, učitelé a kupodivu také hodně mladých žen.

"Panoval zde naprostý klid. Lidé pojali volby jako národní svátek, jakousi malou pouť - před vchodem do volebních místností prodávají balónky, čepice a dorty, chodí v bílých košilích. V podstatě tady volí všichni Hamas," uvedla hodinu před koncem voleb. Odhadla, že do té doby se dostavilo přes 80 procent zaregistrovaných voličů.

Chválila také dokonalou organizaci. "Registry jsou tentokrát naprosto v pořádku. Uvnitř je každý volič čtyřikrát kontrolován, podle volebního průkazu a seznamu voličů, aby se vyloučilo jakékoli zneužití." Tým pozorovatelů, do něhož Hybášková patří, nezaznamenal podle jejích slov žádné rvačky, potyčky, případy prodávání hlasů nebo ovlivňování voličů. Jediným problémem je špatná znalost volebního systému.

"Všichni se chlubí, říkají koukejte, jakou máme demokracii. Poukazují na to, že my Evropané nemáme Hamas rádi, ale oni že chtějí komunikovat," pokračovala Hybášková. Jediný šok zažila v centru Hebronu, kde existuje přísně střežená židovská osada a ve vzduchu je cítit veliké napětí. "Osadníci házejí kameny, na zdech jsou nápisy jako 'zabíjejte Araby'. To se ovšem voleb netýká."

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

11.1. Předseda Senátu přijal diplomatický sbor

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka přijal pražský diplomatický sbor. Ve svém vystoupení před diplomaty akreditovanými v hlavním městě ČR zdůraznil zájem Česka na rozvoji bilaterálních i multilaterálních vztahů se zahraničím.

K Evropské unii poznamenal: „Společné ideály demokracie a humanismu Evropy nesmějí znamenat snahu řídit společenství evropských národů z jednoho centra. To platí zejména o zahraniční politice, která je předivem složitých a unikátních vztahů mezi národy.“

Středoevropský prostor označil za významného hráče v rámci EU. „Tak, jako jsme si všichni zvykli na pojem Benelux, věřím, že se vžije i pojem Visegrad.“ řekl dále předseda Senátu.

Ve svém vystoupení předseda Senátu rovněž vyzdvihl solidaritu národů se zeměmi postiženými v loňském roce přírodními katastrofami.

Přijetí pražského diplomatického sboru předsedou Senátu je tradičním novoročním setkáním diplomatů a senátorů na půdě Senátu PČR.

13.1. Bělorusko odmítlo senátorům víza

Senátoři Karel Schwarzenberg a Jaromír Štětina o víza požádali po oficiálním schválení této cesty Organizačním výborem Senátu Parlamentu České republiky, odevzdali velvyslanectví řádně vyplněné formuláře a diplomatické pasy.

Senátoři se hodlali seznámit s aktuálními podmínkami v zemi v době, kdy byly vyhlášeny volby na březen 2006 a plánovali se sejít s významnými prezidentskými kandidáty a zástupci nevládních organizací a tisku. Senátoři samozřejmě plánovali setkání s kandidátem sjednocené běloruské demokratické opozice Aliaksandrem Milinkievičem.

16.1. Senátoři z KOD podporují odsouzení komunismu v Radě Evropy

Senátoři z Klubu otevřené demokracie (KOD) se postavili za odsouzení komunistických zločinů v Parlamentním shromáždění Rady Evropy (RE). Shromáždění má rezoluci Potřeba mezinárodního odsouzení zločinů totalitních komunistických režimů schvalovat 25. ledna. Proti přijetí rezoluce brojí mimo jiné čeští komunisté v čele s místopředsedou strany Václavem Exnerem.

Senátorský klub, který je třetí nejsilnější frakcí v české horní komoře, naopak vyzval české zástupce v Parlamentním shromáždění RE, aby pro přijetí rezoluce hlasovali. "Považuji za průlomové, že se Parlamentní shromáždění Rady Evropy bude zabývat komunistickou ideologií, a pevně doufám, že tuto ideologii odsoudí," uvedla v dnešní výzvě předsedkyně klubu Soňa Paukrťová (za US-DEU).

Senátoři z jejího klubu, který sdružuje vedle unionistů hlavně nestraníky, loni patřili ke strůjcům novely trestního zákona, podle níž má být propagace komunismu a nacismu výslovně zakázána. Norma nyní leží ve sněmovně, kde má ale převahu levice - ČSSD a KSČM. Dolní komora tak novelu pravděpodobně odmítne.

Komunisty popudilo také to, že Parlamentní shromáždění RE má současně projednávat dokument, který odmítá obdivování a ospravedlňování nacismu.

V EU se počátkem loňského roku vášnivě debatovalo o návrzích zakázat symboly nacismu - a popřípadě i komunismu - v celé unii. Podnět vyvolal skandál, který vypukl, když se britský princ Harry objevil na jedné oslavě s hákovým křížem na rukávě. Evropská pětadvacítka se však na návrzích neshodla a záležitost vyzněla do ztracena.

23.1. Odsouzení komunismu v RE podpořil senátní výbor pro lidská práva

Přijetí rezoluce o odsouzení komunistických zločinů, o níž by mělo ve středu rozhodovat Parlamentní shromáždění Rady Evropy (RE), možná podpoří i český Senát. Doporučil mu to jeho výbor pro lidská práva, který se za schválení rezoluce sám postavil. ČTK o tom dnes informovali senátoři Martin Mejstřík a Jaromír Štětina, jedni z tvůrců novely o výslovném zákazu propagace komunismu.

"Je důležité, aby si západní demokracie uvědomily, jak nelidským systémem komunismus je," uvedl Mejstřík. "Přijetí rezoluce bude znamenat první celoevropské odsouzení komunismu," podotkl Štětina. Stejný postoj má i senátorský Klub otevřené demokracie, jehož členy oba senátoři jsou.

Senátní výbor pro lidská práva podle nich navrhl, aby se Senát podporou rezoluce zabýval na nadcházející schůzi.

23.1. Senátor: Němci po válce v Terezíně trpěli stejně jako Židé

Němci po válce trpěli v internačním táboře Terezín podle senátora Zdeňka Bárty (za KDU-ČSL) stejně jako Židé za války v terezínském ghettu. Bárta to uvedl při otevření nového centra sociálních služeb v Terezíně, které zaplatily německé a švýcarské církevní organizace. Ředitel Památníku Terezín Jan Munk ČTK po Bártově vystoupení řekl, že utrpení Židů a Němců v Terezíně bylo nesrovnatelné.

23.1. Podpora Návrhu rezoluce Parlamentního shromáždění Rady Evropy

Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu PČR přijal dne 20. ledna 2006 usnesení k podpoře Návrhu rezoluce Parlamentního shromáždění Rady Evropy

„Potřeba mezinárodního odsouzení zločinů totalitních komunistických režimů“

Výbor podporuje Návrh rezoluce a doporučuje Senátu Parlamentu České republiky, aby přijal usnesení tohoto znění:

„Senát Parlamentu České republiky pověřuje senátorky a senátory, členy Stálé delegace Parlamentu ČR do Parlamentního shromáždění Rady Evropy, aby tlumočili na jeho nejbližším zasedání podporu Senátu Parlamentu České republiky návrhu rezoluce „Potřeba mezinárodního odsouzení zločinů totalitních komunistických režimů“.

Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice chce dále požádat

Organizační výbor Senátu, aby rezoluce „Potřeba mezinárodního odsouzení zločinů totalitních komunistických režimů“ byla zařazena jako bod jednání na následující schůzi Senátu.

„Je důležité, aby si západní demokracie uvědomily, jak nelidským systémem komunismus je. Proto nás velmi teší, že tato iniciativa vznikla na půdě Parlamentního shromáždění Rady Evropy a že máme možnost ji jako legislativní orgán České republiky podpořit“, říká senátor Martin Mejstřík.

„Věřím, že Senát podpoří rezoluci Parlamentního shromáždění Rady Evropy a opět prokáže, že je pojistkou demokracie v naší zemi. Přijetí rezoluce bude znamenat první celoevropské odsouzení komunismu“, dodává k rozhodnutí senátního výboru senátor Jaromír Štětina.

Parlamentní shromáždění Rady Evropy by mělo rezoluci schvalovat 25. ledna 2006. Rezoluci podpořil i senátní Klub otevřené demokracie, na podporu rezoluce vznikla i petice na www.svetbezkomunismu.cz, kterou k dnešnímu dni podepsalo již přes 2500 lidí, mezi nimi i známé osobnosti.

27.1. Občanům EU bude hrozit za zneužívání dávek ukončení pobytu v ČR

Občanům členských zemí Evropské unie, kteří by zneužívali dávky českého sociálního systému, bude asi zanedlouho hrozit ukončení pobytu v republice. Úřady by naopak dávky mohly v určitých případech přiznat i těm cizincům, kteří v Česku nepracují. Počítá s tím novela zákona o sociálním zabezpečení, kterou beze změn schválil Senát. Normu tak dostane k podpisu prezident.

Novela má sladit české zákony s právem EU. Podle současné úpravy je totiž důvodem ke zrušení práva pobytu již to, když cizinec z EU o dávky sociální péče požádá. Toto ustanovení je ale v rozporu s verdikty evropského soudního dvora, podle nichž by k dávkám dané členské země měli mít přístup nejen lidé, kteří v ní pracují. Měli by na ně mít právo například i studenti ze zemí EU. Novela má proto stanovit, za jakých podmínek lze občanům zemí EU, kteří žádají či pobírají dávky, povolení k pobytu ukončit.

Zákon by měl také určit skupinu těch, které ani přes čerpání dávek není možné považovat za zátěž sociálního systému. Budou mezi ně patřit lidé, kteří v zemi pracují nebo delší dobu pracovali a odváděli pojistné. Stav u ostatních lidí má být ohodnocen body a posuzovat ho mají obecní úřady. "Osoby plně invalidní nemohou být vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání," řekl k tomu ministr sociálních věcí Zdeněk Škromach (ČSSD).

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

6.1. Špidla potvrdil, že nelze diskriminovat ženy ani v golfu

Až vstoupí napřesrok v platnost evropská směrnice o rovném zacházení pro muže a ženy ve službách, budou se jí muset přizpůsobit i golfové kluby, které zejména v Británii a v Irsku dodnes praktikují diskriminaci. V odpovědi na interpelaci z Evropského parlamentu to uvedl komisař pro sociální věci Vladimír Špidla.

Vyložil, že směrnice z roku 2004 "zakazuje všechny formy diskriminace založené na pohlaví, ať je přímá nebo nepřímá, při poskytování zboží a služeb veřejným nebo soukromým sektorem". Podotkl, že "toto zahrnuje i odpočinkové aktivity, například ty, které nabízejí golfové kluby".

Některé tyto tradiční spolky v Británii, v Irsku i dalších zemích znemožňují členství ženám.

Směrnice nicméně obsahuje v preambuli ustanovení, podle něhož lze rozdílné zacházení připustit, pokud ho lze "zdůvodnit legitimním úmyslem", jímž je například "svoboda sdružování". Jinými slovy nelze prý zakázat, aby se někde sdružovali pouze muži, nebo pouze ženy, a druhému pohlaví byl přístup odpírán. Tam, kam mohou obě pohlaví, však nelze jakékoli rozdíly připustit.

Špidlova odpověď vyvolala polemiku v britském i irském tisku ohledně výkladu tohoto ustanovení. List The Daily Telegraph předpověděl, že její aplikace se dříve nebo později stane předmětem zkoumání Evropského soudního dvora.

Podle listu Irish Independent lze Špidlovo dobrozdání použít v právním sporu se slavným irským golfovým klubem Portmanock, který sice v poslední době umožňuje ženám hrát, ale nabízí jim jen omezené členství.

Špidla uvedl, že jeho starost o golfové kluby bude vzata v úvahu, až se bude zkoumat, zda byla směrnice správně převedena do britského a irského práva.

9.1. Opatření proti ptačí chřipce

Evropská komise kvůli nebezpečí šíření ptačí chřipky zakázala dovozy neošetřeného peří z šesti zemí v těsné blízkosti Turecka. Evropská komise již zakazuje dovoz živých ptáků a drůbežích produktů včetně peří z Turecka. Nyní k tomu přidala dovozy peří z Arménie, Ázerbájdžánu, Gruzie, Íránu, Iráku a Sýrie. "Opatření EU platí okamžitě pro všechny členské státy, tedy i pro Česko," řekl ČTK mluvčí české Státní veterinární správy Josef Duben.

Česká vládní strana KDU-ČSL vyzvala ministerstvo zdravotnictví, aby pro případ rozšíření ptačí chřipky v České republice zajistilo dostatek účinných léků pro všechny občany. Česká republika dosud ve svém pandemickém plánu počítá s tím, že lék Tamiflu, který by měl být účinným prostředkem proti případné nákaze ptačí chřipky, nakoupí pro 1,7 milionu obyvatel z nejohroženějších skupin a pro lidi nezbytné pro chod státu.

9.1. Země V4 předloží EU společný návrh na podporu obnovy bytovek

Ministerští odborníci z ČR, Slovenska, Polska a Maďarska se v Bratislavě shodli na společném návrhu, který má pomoci k čerpání peněz evropských fondů na obnovu zastaralých bytových domů. Možnost takového použití evropských financí otevřela nedávno schválená finanční perspektiva EU. Nové členské země nyní usilují o to,

aby unie schválila podporu i na obnovu panelových domů, řekla ČTK ředitelka odboru bytové politiky českého ministerstva pro místní rozvoj Daniela Grabmüllerová. "Tato slovenská iniciativa byla zaměřena hlavně na to, abychom zkoordinovali svá stanoviska pro další vyjednávací aktivity. České republice i Slovensku šlo vždy především o renovaci nejen panelových domů, ale celých panelových sídlišť jako částí měst," řekla.

Země EU s vysokým počtem domácností ve starších panelácích usilují o to, aby mohly využít k jejich obnově evropský fond regionálního rozvoje. Finanční perspektiva na léta 2007 až 2011 po novém umožnila, aby se z tohoto fondu financovaly také některé projekty bydlení. Země visegrádské čtyřky nyní chtějí zanést do příslušného nařízení také možnost, aby se z fondu daly hradit i úpravy sídlišť.

Poslední návrh Bruselu z loňského prosince se podle Grabmüllerové ČR ani Slovensku "příliš nelíbí". Na dnešní schůzce proto čtveřice zemí formulovala alternativní znění příslušných odstavců, které předloží do Evropské komise. Návrh musí následně potvrdit i Evropský parlament. Definitivní stanovisko se očekává zhruba do léta.

10.1. EK žalovala ČR u soudu za nesoulad v uznávání kvalifikací lékařů (doplň

Evropská komise dnes sdělila, že zažalovala Českou republiku u Evropského soudního dvora za to, že stále zcela nesladila svou legislativu a praxi s požadavky EU na uznávání diplomů lékařů a zubařů. Příslušné směrnice měly být plně převedeny do českého práva k 1. květnu 2004, kdy ČR vstoupila do EU.

Komise uvedla, že ČR sice převedla do svého práva základní požadavky těchto směrnic, nikoli však opatření, jimiž se zjednodušuje dočasné poskytování služeb zubaři a lékaři z jiných zemí EU, kteří nejsou v Česku trvale usazeni.

Evropské právo zajišťuje řadě profesí, včetně lékařů a zubařů, uznávání diplomů a kvalifikací ve všech zemích EU. Poskytuje jim tak možnost bez větších překážek poskytovat služby v celé unii.

10.1. Česká ministryně školství otevřela v Londýně Masarykův sál

Česká ministryně školství Petra Buzková v Londýně otevřela nový Masarykův sál Školy slovanských a východoevropských studií.

Sál, kterému vévodí Masarykova busta a který je z prostředků ministerstva zahraničí vybaven českým nábytkem, bude vyhrazen učitelům a studentům nejvyšších ročníků ústavu, kde byl Masaryk jedním z prvních profesorů.

Škola slovanských studií byla založena v roce 1915 a Masaryk tehdy pronesl inaugurační projev o roli malých států v Evropě. Dodnes zde působí Masarykova společnost, která se zabývá především zeměmi střední Evropy.

Masarykův sál je v nové budově školy, k níž před několika lety pokládal základní kámen tehdejší polský prezident Aleksander Kwaśniewski. Loni budovu otevřela královnina dcera, princezna Anna za přítomnosti českého prezidenta Václava Klause.

10.1. ČR a Dánsko polemizují o otevření pracovního trhu

Mezi Dánskem a ČR propukla dva dny před návštěvou českého premiéra Jiřího Paroubka v Kodani polemika o otázce otevření pracovního trhu pro občany nových členských zemí EU. Šéf české vlády v rozhovoru pro dnešní vydání dánského listu Jyllands-Posten řekl, že stanovisko těch členských zemí, které hovoří o solidaritě s Východem, avšak svůj pracovní trh uzavírají, je pokrytecké.

"Nazývám to pokrytectvím. Rozumím tomu, že Německo, jež má deset procent nezaměstnaných proti devíti procentům v ČR, svůj trh neotevívá. Nezaměstnanost v Dánsku je ale jedna z nejnižších v Evropě, a proto dánské stanovisko nechápu," prohlásil Paroubek.

Dánský premiér Anders Fogh Rasmussen odpověděl, že jeho země zavedla jeden z nejliberálnějších režimů v unii. "Dánsko je jednou ze zemí EU, kde existuje svobodný přístup na trh práce pro státní příslušníky nových východních zemí. Klademe si však jako podmínku, že se na ně budou vztahovat tatáž pravidla (a budou mít stejné mzdy), jako je tomu u dánských zaměstnanců," uvedl.

Dánsko podle něho zavedlo do svého sociálního systému a pravidel pro zaměstnávání "různé mechanismy, aby nemohly být zneužívány sociální vymoženosti".

Kodaň v roce 2004 zřídila přechodný režim pro občany nových členských zemí, kteří by v Dánsku chtěli pracovat. Podmínkou je, že tito uchazeči musí získat pracovní smlouvu, která je v souladu s dánskými kolektivními smlouvami. Kromě toho musejí být placeni podle platných norem.

Tento režim, který byl přijat po nátlaku odborů, skončí 1. května. Jeho cílem je zabránit "sociálnímu dumpingu" a přílivu pracovníků z nových členských zemí.

11.1. ČR na druhém místě mezi nováčky EU z regionu pro žadatele o azyl

O azyl v ČR požádalo v první polovině roku 2005 1804 osob, což bylo po osmatřicetimilionovém Polsku nejvíce ze všech nových členských zemí střední a východní Evropy. Uvádí se to ve statistickém přehledu Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR).

V Polsku se o azyl ucházelo 2321 cizinců. Po ČR následovalo Slovensko se 1372 žádostmi, Slovinsko s 858 a Maďarsko se 765.

V zemích EU bylo nejvíce žádostí podáno ve Francii (27.420), Británii (15.450) a Německu (13.322). V Itálii se počet uchazečů odhaduje na 10.000, přesný údaj však UNHCR neuveřejnil. S 9209 žádostmi následuje Rakousko.

Na opačném konci pomyslného žebříčku bylo Portugalsko se 46 žádostmi a pobaltské země: Litva s 56, Estonsko se šesti a Lotyšsko se čtyřmi.

Uchazeči o azyl přicházeli do EU nejvíce ze Srbska a Černé Hory (9649), Ruska (8443) a Turecka (5460).

11.1. Podle právníka ESD může rakouský soud soudit dopady Temelína

Evropský soudní dvůr dnes obdržel dobrozdání, podle něhož rakouská justice může posuzovat, zda je sama příslušná soudit žalobu Horních Rakous na českou energetickou společnost ČEZ kvůli Temelínu, a to podle evropské úmluvy o právní příslušnosti. K tomuto stanovisku dospěl generální advokát ESD Miguel Poiares Maduro.

Znamená to, že pokud soud v Linci uzná, že se na případ vztahuje Evropská úmluva o právní příslušnosti a vynucování rozsudků v občanských a obchodních věcech z roku 1968, může ve věci učinit výlučné rozhodnutí, které bude závazné i pro českou stranu. Vyslovit se však nesmí k ničemu jinému než k poškození věcných práv na nemovitostech, tedy k údajné škodě způsobené na pozemku u zemědělské školy nedaleko příhraničního města Freistadtu, kde prý byly naměřeny zvýšené hodnoty imisí způsobené temelínskou elektrárnou.

Jde o nezávislý právní názor, kterého se Evropský soudní dvůr může, ale nemusí přidržet, až bude formulovat vlastní rozhodnutí v této věci, což se čeká zhruba do tří měsíců. ESD se ovšem s generálním advokátem v praxi obvykle shodne.

Mluvčí jaderné elektrárny Temelín Milan Nebesář dnes ČTK řekl, že elektrárenská společnost ČEZ je připravena verdikt plně respektovat. "Každopádně jsme však ochotni každému nezávislému soudu prokázat, že Temelín je bezpečná elektrárna," uvedl mluvčí.

Uspokojení nad stanoviskem generálního advokáta ESD dnes vyjádřili v první reakci hornorakouský hejtman Josef Pühringer a zemský rada pro otázky životního prostředí Rudi Anschober. Označili je za "velmi důležitý dílčí úspěch" v boji Horních Rakous proti Temelínu, potvrzení právního názoru zemské vlády v této věci a doklad toho, že se vyplatí využít všechny právní možnosti při jeho prosazování.

12.1. Po válce byla z ČSR odsunuta jen část maďarské menšiny

Poválečný postup československých úřadů vůči maďarské menšině a odsun její části kalily v minulých letech spíše vztahy Maďarska se Slovenskem než s Českou republikou. Naprostá většina tehdejších československých Maďarů totiž žila na slovenském území, konkrétně v jeho jižní části.

Kvůli otázce maďarské menšiny se prezident Václav Klaus dostal do dalšího sporu s premiérem Jiřím Paroubkem. Důvodem je dopis, o němž Klaus nevěděl a který poslal premiér politickému hnutí Coexistentia-Soužití hájícímu zájmy maďarské menšiny. Paroubek napsal, že vstřícné gesto české vlády vůči německým antifašistům z bývalého Československa se vztahuje i na příslušníky maďarské menšiny.

13.1. EU zvažuje vytváření center pro imigranty mimo své území

Země Evropské unie dnes při neformálních schůzkách ministrů vnitra a spravedlnosti ve Vídni projednávaly možnosti vytváření zvláštních přijímacích středisek ve východní Evropě a v Africe. Tato zařízení by pomohla regulovat příliv ilegálních přistěhovalců z těchto regionů do unie.

Podle dosavadních návrhů by střediska měla být vytvořena na Ukrajině, v Bělorusku a v Moldavsku, na africkém kontinentu by pak první mělo vzniknout v Tanzanii. Francouzský ministr vnitra Nicolas Sarkozy poukázal na nutnost vytvoření zvláštního střediska pro uprchlíky ze zemí Afrického rohu, kteří většinou tvrdí, že jsou Somálci.

Podle představ Evropské komise, které obsahuje ambiciózní pětiletá strategie pro regulaci migrace a pro boj proti terorismu a přeshraniční kriminalitě, by přijímací centra měla zajistit osobám, jež se chtějí dostat do EU, přístřeší, bezpečnost a lékařskou péči, nezaručovala by jim však vstup do unie.

Ministři se rovněž zabývali otázkami mezinárodní ochrany uprchlíků a azylové politiky s cílem vytvoření jednotného evropského systému. "Chceme vytvořit společný azylový systém, aby přístup byl všude stejný, aby nedocházelo k takzvané azylové turistice," řekl ČTK ministr vnitra František Bublan, který na dvoudenním jednání zastupuje českou stranu.

V praxi se často stává, že uprchlík v jedné zemi se žádostí neuspěje, a tak požádá o azyl ve druhém státu. Tam se pak všechno opakuje, někdy i s opačným výsledkem, protože pravidla jsou různá. "Abychom tomu zamezili, je zapotřebí společné, všem přístupné databáze, kde budou soustředěny všechny nutné informace," dodal. Podle Bublana se navíc vždy nepodaří neúspěšné žadatele vracet zpět do zemí původu. Rada z nich se k tomu ještě dostává do rozporů se zákonem.

13.1. Rasmussen přislíbil Paroubkovi volný pohyb pracovních sil - audience u královny

Na potřebě uvolnit restriktce dánského trhu práce pro uchazeče z nových členských zemí Unie, včetně ČR, se v Kodani shodli český a dánský premiér Jiří Paroubek a Anders Fogh Rasmussen. "Jsem rád, že jsme se v podstatě shodli na některých aspektech, které se týkají volného pohybu pracovních sil, větší flexibility dánských úřadů v této věci," řekl český premiér.

"Shodli jsme se proto, protože pan Rasmussen je přesvědčený liberál, takže se nestaví proti liberalizaci. Já si to myslím také. ČR bude určitě ve vztahu k budoucím novým zemím postupovat liberálně," zdůraznil.

"Dánsko má jeden z nejvolnějších pracovních trhů v Evropě," řekl Rasmussen na otázku Práva, zda by případné oslabení překážek pro zaměstnance z ČR bylo významným psychologickým signálem pro všechny nováčky EU, když se nedá očekávat žádný mohutný příliv Čechů.

Audience u královny

Další vývoj však šéf dánské vlády nechtěl předjímat, dokud v květnu parlament nepřijme rozhodnutí. "Chceme, aby se se zahraničními pracovníky nezacházelo jako s lidmi druhé třídy, ale aby se na ně vztahovaly všechny normy jako na Dány. Jednáme o tom s koaličními partnery z vlády," upřesnil.

Paroubek vykonal rovněž audienci u dánské královny Margrethe II. V souladu s protokolárními zvyklostmi nebyly podrobnosti oznámeny. Týž den si premiér vyměnil názory se zástupci Konfederace dánského průmyslu, v níž působí i dánští investoři v ČR.

"Hovořili jsme o jednotlivých firmách, které mají své zájmy v ČR, například o pivovaru Carlsberg. Ten chce využívat distribuční síť své i českého Budvaru," podotkl Paroubek.

16.1. Německá SPD proti výstavbě Centra proti vyháněním v Berlíně

Německá sociální demokracie (SPD) dnes znovu odmítla výstavbu plánovaného Centra proti vyháněním v Berlíně, jak to prosazují vysídlenecké organizace v čele se Svazem vyhnanců (BdV). SPD naopak podporuje vznik evropské sítě, která by vysídlování ve 20. století chápala v jeho historických souvislostech a nezaměřovala se jen na osud Němců.

"Na realizaci současných představ Svazu vyhnanců se SPD nehodlá podílet," prohlásila dnes podle agentury DPA mluvčí poslancecké frakce sociálních demokratů ve Spolkovém sněmu Monika Griefahnová. "S vyhnaneckým střediskem podle představ BdV nechceme nic mít," dodala.

Sociální demokraté naopak podporují projekt evropské sítě historických středisek, která by dokumentovala mimo jiné i vyhánění a nucené vysídlování ve světě. V jaké formě by tato síť měla vzniknout, je ještě předmětem diskuse, uvedla Griefahnová. Nynější velká výstava v bonnském Muzeu dějin SRN na obdobné téma je dobrým ukazatelem směru, který SPD podporuje.

17.1. Podle amerického experta USA nepřevzou český spis na Koženého

Podle amerického obhájce a právního experta Douglase McNabba je prakticky vyloučené, že by se americký soud zabýval trestnými činy, z nichž je český podnikatel Viktor Kožený viněn v České republice, v což doufá české ministerstvo

spravedlnosti. McNabb ČTK řekl, že považuje také za málo pravděpodobné, že by USA Koženého do ČR vydaly ještě před tím, než odslouží případný trest.

O tom, zda Kožený bude vůbec do Spojených států vydán, bude ale od 30. ledna teprve rozhodovat soud na Bahamách, kde je nyní Kožený ve vazbě. Toto řízení je pro další vývoj případu klíčové.

O vydání Koženého požádaly Spojené státy loni v říjnu a nadcházející soud bude o této americké žádosti. O vydání ale požádala také Česká republika. Ačkoli ČR nemá s Bahamami na rozdíl od USA smlouvu o právní pomoci, vláda v Nassau potvrdila, že je vůči ČR vázána smlouvou o vydávání zločinců, která byla uzavřena mezi Československem a Velkou Británií ve 20. letech minulého století, kdy byly Bahamy britskou kolonií.

17.1. Česká republika prohrála ve Štrasburku spor s Čechokanadánem

Česká republika dnes u Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku prohrála spor s Čechokanadánem Václavem Šroubem, který ji žaloval kvůli porušení práva na řádný proces. Soud ale zcela odmítl jeho nároky na vysoké odškodné a přikl mu jen zlomek požadované částky na úhradu soudních výdajů.

Šroub, který byl v roce 1982 po emigraci odsouzen k vězení a ke konfiskaci nemovitostí v Příbrami, vedl u českých soudů od začátku 90. let restituční spor. V jedné jeho fázi soudy nižší instance odmítly jeho žádost, aby mu byla přičtena budova postavená údajně nelegálně na pozemku, na který si dělal nárok, nebo aby byla zbourána. Nejvyšší soud označil jeho odvolání za nepřijatelné a ústavní soud jeho dovolání za neopodstatněné a za pozdní.

Štrasburský soud dospěl k závěru, že ústavní soud interpretoval procedurální pravidla "zvláště rigorózně" a tak porušil Šroubovo právo na řádný proces. V dnešním rozsudku se poznamenává, že ČR mezitím oznámila změnu praxe ve věci přijatelnosti dovolání k ústavnímu soudu, ale že na daném případě se to ještě neodrazilo.

17.1. Téma tábora v Letech opět v Evropském parlamentu

Spory okolo tábora v Letech u Písku se opět dostaly do Evropského parlamentu. Při otevření výstavy ve štrasburském sídle EP o romském holocaustu dnes český romský aktivista Karel Holomek upozornil na přetrvávající existenci vepřínu na místě, kde zahynulo více než 400 českých Romů, i na snahu "neonacistů z Národní strany" umístit v Letech kámen s nápisem popírajícím existenci koncentračního tábora.

"Není pochyb o tom, že tyto zločinné názory a pokusy jsou inspirovány již dříve pronesenými výroky komunistického europoslance Ransdorfa, dalšími českými europoslanci z řad ODS, kteří v EP hlasovali proti doporučení odstranit prasečák v Letech, a bohužel i výrokem samotného prezidenta Václava Klause," prohlásil Holomek. Hovořil před publikem z představitelů Rady Evropy a EP v čele se šéfem parlamentu Josepem Borrellem či komisaři Günterem Verheugenem a Vladimírem Špidlou.

Europoslanci Ransdorf a Zahradil zareagovali dotčeně na obvinění z popírání romského holocaustu. "Srovnávat Lety s Osvětimí je absurdní," řekl ČTK Miloslav Ransdorf (KSČM). Prohlásil, že policie mu dala za pravdu, když zastavila vyšetřování, které bylo proti němu v této souvislosti zahájeno.

"Je to naprostá nehoráznost, trapný a podpásový politický útok," řekl ČTK Jan Zahradil. Poslanci ODS podle něj loni v dubnu hlasovali proti rezoluci EP "nikoli z rasismu, ale protože jediná ČR byla zmíněna jako negativní případ". Soudí, že vládní úředník - Holomek je místopředsdou vládní rady pro záležitosti Romů - se nemůže

takto vyjadřovat, a proto ODS zváží právní kroky, aby si vymohla přinejmenším omluvu.

Jana Hybášková (Sdružení nezávislých-Evropští demokraté), která se jako jediná z českých europoslanců dnešní vernisáže zúčastnila, naopak pokládá Holomkovo vystoupení za vynikající. "Jsem nesmírně citlivá na veškeré výroky popírající holokaust... ČR se jakoby řítí zpět před práh druhé světové války. Je dobře, že to tu tak tvrdě zaznělo," řekla ČTK.

"Romský holokaust existoval, existoval romský tábor v Osvětimi i koncentrační tábor v Letech. Jsou věci, na které se prostě nesmí zapomínat," řekl ČTK komisař Vladimír Špidla, podle něhož povědomí o vyvražďování Romů není ani v české, ani v evropské historii dost zřetelné. "Poslanec Ransdorf, který řekl, že tam nebyl koncentrační tábor, neví, co mluví... Byl to koncentrační tábor, byla to součást genocidy a je velmi špatné to tak neoznačovat," dodal. "Hrubé chyby" se podle Špidly dopustil i Václav Klaus, pokud skutečně uvedl, že Lety nebyly koncentrační tábor. Postoj poslanců ODS v EP pokládá český komisař za "omezený a nereagující na kontext".

"Ukazuje se, že to s tím táborem je složitější. Že to byl původně pracovní tábor pro ty, kteří odmítali pracovat. Zdaleka ne jen romský. Není to opravdu koncentrační tábor v tom slova smyslu, jak každý z nás podvědomě rozumí slovu koncentrační tábor a vidí Osvětim, Buchenwald a tyto věci," řekl Klaus loni v květnu Lidovým novinám (LN). Mluvčí Hradu dnes prohlásil, že došlo k hrubé dezinterpretaci Klausovy úvahy, která se primárně netýkala hodnocení tábora v Letech, ale odmítnutí toho, aby do české vnitřní diskuse zasahovali neinformovaní lidé z EP.

Špidla dnes připustil, že jeho vláda se sice rozhodla označit Lety za pietní místo, ale k odstranění vepřina se neodhodlala. Nyní je řešení věcí českých úřadů. Český komisař chce spolu se svým slovenským kolegou Jánem Figeľem prozkoumat možnost, zda a jak by EU mohla přispět, ale je to otevřená otázka, protože dosud chybějí programy k budoucím rozpočtům pro léta 2007-13.

Předseda EP Borrell ještě před Holomkovým vystoupením ujistil romské aktivisty, že EP je na jejich straně v boji proti předsudkům, rasismu a diskriminaci.

18.1. Paroubek: Indie má zájem o české investice a vojenský materiál

Hospodářská spolupráce mezi Českou republikou a Indií zatím byla hlavním tématem jednání premiéra Jiřího Paroubka s čelními indickými představiteli a podnikateli. Indie má zájem především o investiční celky a vojenský materiál, řekl Paroubek novinářům po své schůzce s indickým ministrem obrany Pranábem Mukherdžím.

Konkrétní podobu projednávaných zakázek pro indickou armádu odmítl premiér prozradit, obecně se však podle něj bude jednat o výstrojní materiál a vybavení indických ozbrojených sil. O možných dodávkách českých letadel prý řeč nebyla.

Český premiér vyjádřil přesvědčení, že se v Indii mohou čeští podnikatelé prosadit vzhledem k tomu, že nabízíme zboží s výhodnými cenami a srovnatelnou kvalitou jako západní země. Poukázal také na skutečnost, že Česká republika, nebo spíše stále ještě Československo, je v Indii vnímáno velmi pozitivně, protože řada firem, jako například Baťa, je zde zavedena již od 30. let.

S ohledem na hospodářské výsledky České republiky si nás Indové představují jako velkou zemi, skoro jako Indie, podotkl Paroubek. Podle českého premiéra není potenciál hospodářských vztahů Indie a České republiky zdaleka vyčerpán, i když za poslední čtyři roky vzájemná obchodní výměna vzrostla ze 150 milionů na více než 500 milionů dolarů.

V Indii je v současnosti 300 až 400 milionů lidí srovnatelných s evropskými středními vrstvami, lidí, kteří si kupují auta, kteří budou chtít cestovat, jezdit do České republiky, uvedl Paroubek.

O váze jména České republiky v Indii svědčí podle Paroubka i to, že ho v jeden den přijali nejvyšší činitelé země; kromě prezidenta Abdula Kalama se dnes premiér sešel také s předsedkyní vládní strany Indický národní kongres Soniou Gándhiovou a šéfy silových ministerstev. Na odpoledne SEČ je plánováno setkání Paroubka s jeho indickým protějškem Manmóhanem Singhem.

S Gándhiovou, kterou Paroubek označil za velkého přítele České republiky, hovořil český ministerský předseda o možnosti uspořádat v České republice výstavu o indické kultuře. Výstava bude v brzké době zahájena v Bruselu a poté bude cestovat po hlavních městech evropských zemí. "Myslím si, že jedno z prvních měst může být Praha, protože máme velký deficit v tom, abychom poznali indickou kulturu," řekl Paroubek.

19.1. Paroubek: Obchodní výměna s Indií by měla vzrůst na miliardu USD

Indie a Česká republika by mohly během čtyř až pěti let dvojnásobně zvýšit vzájemnou obchodní výměnu z 500 milionů dolarů na miliardu dolarů, tedy asi 24 miliard korun. Shodl se na tom český premiér Jiří Paroubek se svým indickým protějškem Manmóhanem Singhem.

Z indické strany je zájem především o české elektrárny, ale také o budování dalších investičních celků, například nemocnic, včetně zaškolení personálu, sdělil dnes českým novinářům Paroubek. ČR podle něj zároveň očekává příchod dalších investorů z Indie.

S ministerským předsedou Západního Bengálska Paroubek hovořil o konkrétních možnostech spolupráce s tímto osmdesátimilionovým indickým státem. Bengálský ministerský předseda žádal českou stranu především o vybudování komplexu výrobního závodu energetických zařízení. To by byla ČR schopna zajistit jako zakázku na klíč; nejprve se však musí mimo jiné rozhodnout, co by se z hlediska rentability mělo vyrábět přímo v Bengálsku a co by se dováželo. Západní Bengálsko by mělo zájem také o montážní závod škodovek v regionu.

České republice může naopak Západní Bengálsko nabídnout kožedělné výrobky, dále pak květiny či tropické ovoce. Další spolupráce s tímto státem, kde leží mimo jiné bývalá metropole britské koloniální Indie Kalkata, by mohla probíhat v cestovním ruchu, řekl Paroubek.

Co se týče zakázek pro Indii obecně, může ČR podle Paroubka kupříkladu zvýšit produkci automobilů Tatra a dále dodávat do Indie i prostředky hromadné dopravy jako tramvaje, autobusy či metro. ČR může zajistit i modernizaci původních československých, dnes již značně zastaralých zařízení, prohlásil český premiér.

Ekonomická spolupráce mezi Indií a Českou republikou byla hlavním tématem jednání předsedy české vlády s nejvyššími indickými představiteli, včetně premiéra Singha. Se Singhem však Paroubek mluvil i o některých politických tématech. Vyjádřil podporu ČR indickým snahám o získání stálého členství v Radě bezpečnosti OSN, stejně jako Praha stojí v tomto ohledu za Německem a Japonskem. Indie naopak podporuje zájem ČR o pozici nestálého člena v RB OSN pro rok 2008-9.

Mluvílo se i o hospodářské a politické spolupráci ČR a Indie ve třetích zemích. Indie přivítala kromě jiného zapojení Prahy do mírové mise ČR v Afghánistánu vzhledem k tomu, že Indie má velký zájem na definitivním mírovém uspořádání blízko ležícího Afghánistánu.

20.1. Škromach doufá, že Španělsko a Finsko zruší pracovní restrikce

Finsko a Španělsko by se podle českého ministra práce a sociálních věcí Zdeňka Škromacha mohly letos na jaře připojit k Británii, Irsku a Švédsku, které již před dvěma lety otevřely svůj pracovní trh zájemcům z nových členských zemí Evropské unie.

"Německo a Rakousko již dříve vzkázaly, že restrikce prodlouží nejméně o tři roky. Ale některé země signalizovaly, že by otevřely své pracovní trhy (...) Vypadá to na to, že by to mohly být Španělsko a Finsko," řekl ČTK Škromach.

Dodal, že zatím jde jen o "diplomatické signály" z Madridu a Helsink, nikoliv o rozhodnutí. To má být přijato do konce dubna, dokdy tučt "starých" členů EU má Bruselu oznámit, zda omezení z přístupových smluv prodlužuje o další tři roky.

Český ministr se zúčastnil neformální schůzky se svými protějšky z Evropské unie v rakouském Villachu, pořádané na úvod půlročního předsednictví Vídně v EU. Na pořadu citlivý problém volného pohybu pracovních sil nefiguroval.

24.1. ČR pronajímá kvůli šéfování EU v Bruselu čtyři patra kanceláří (ČTK vydává foto)

Předběžnou dohodu o pronájmu čtyř pater kanceláří pro 120 lidí uzavřelo české ministerstvo zahraničí s majiteli budovy bezprostředně přiléhající k sídlu Stálého zastoupení ČR v Carolyho ulici v Bruselu. Je to neklamné znamení, že se blíží české předsednictví v EU - leden 2009 se zdá být docela daleko, ale není.

Smlouva bude podle velvyslance Jana Kohouta podepsána zhruba za dva měsíce. Po chvíli bourání a stavění se pak obě budovy propojí; architekti prý už všechno namalovali, firmy jsou připraveny. Kohout si představuje, že by se část diplomatů ze stávajících stísněných prostor stěhovala už v létě. Ti, kteří budou vysláni speciálně na předsednictví, se slétnou během příštího roku; bude jich více než stovka.

Řídit půl roku unii o 27 členských zemích není procházka růžovou zahradou, zvláště napoprvé. Znamená to hodně práce, ale i hodně prestiže, když se to dobře udělá. Některé hrdé země, třeba Itálie nebo Francie, si v minulých letech v čele EU uřízly ostudu. Jiné, mnohem skromnější, si vybudovaly solidní věhlas, třeba Dánsko nebo Lucembursko.

24.1. Česko prý čtvrté v péči o životní prostředí, loni bylo 92.

Česká republika je na čtvrtém místě na světě v globálním indexu péče o životní prostředí, který byl připraven pro letošní Světové ekonomické fórum v Davosu. Tabulku, ve které je 133 zemí, připravil mezinárodní vědecký tým a výzkum byl řízen experty Yaleovy univerzity v USA. Vynikající pozice Česka je podle ministerstva životního prostředí ale pouze výsledkem výběru příznivých indikátorů, loni v podobném srovnání skončilo Česko na 92. místě.

Na prvním místě letošního indexu je Nový Zéland, následuje Švédsko, Finsko, Česko a Velká Británie. Slovensko je 25. Na posledních místech jsou Mali, Mauritánie, Čad a Niger.

Česká republika dosáhla podle indexu svých nejlepších výsledků v kategorii dat zahrnujících péči a využití vodních zdrojů a produktivní využití přírodních zdrojů. Nejslabší její kategorií je udržitelnost energetiky, po níž následují kvalita ovzduší a biodiverzita.

"Umístění České republiky je především shoda okolností - záleží totiž na tom, jaké indikátory tvůrci žebříčku zvolí. Vloni se v obdobném žebříčku před davoským fórem ČR umístila na 92. místě, ze zemí EU už na tom byly hůř jen Polsko a Belgie. Byly ale používány jiné skupiny indikátorů, letos je jejich výběr výrazně užší," řekla ČTK

mluvčí ministerstva životního prostředí Karolína Šulová. V analýze podle ní chybí oblasti, kde má Česko výrazné problémy - například produkce odpadů, recyklace, zdravotní stav lesů, eroze půdy.

Dobrá pozice Česka je podle mluvčí dána tím, že za klíčový indikátor je považováno takzvané environmentální zdraví, které zahrnuje například připojení domácností k sanitárním službám a pitné vodě. "Ve zprávě se ale například tvrdí, že v Česku žádná domácnost netopí pevnými palivy - stačí se přitom podívat na jakoukoli českou vesnici," uvedla Šulová k výsledkům hodnocení.

27.1. Čeští vojáci v Kosovu posilují bezpečnostní opatření

Mezinárodní vojenské jednotky KFOR v Kosovu včetně českého kontingentu posilují v souvislosti s úmrtím kosovského prezidenta Ibrahima Rugovy a zahájením rozhovorů o budoucnosti této provincie bezpečnostní opatření. Vojáci hlídají častěji u silnic a drží nepřetržitý dozor na kontrolních stanovištích, řekl dnes ČTK mluvčí české mise Petr Sýkora.

Podle mluvčího vojáci zatím žádné zhoršení bezpečnostní situace nezaznamenali. "Pohřeb, na který do Prištiny ve čtvrtek přišly desetitisíce lidí, se konal bez problémů," uvedl. Z České republiky se ho zúčastnil místopředseda Senátu Petr Pithart.

Sýkora upřesnil, že hlavní část odpovědnosti za vnitřní pořádek v jihosrbské provincii nyní leží na místním policejním sboru, mezinárodní síly jej doplňují. "Bez ohledu na mrazivé počasí a teploty, které klesají až k minus 25 stupňům Celsia, jsou vojáci v ulicích měst, na hlavních i vedlejších komunikacích, na důležitých křižovatkách i v blízkosti citlivých objektů," řekl.

Zahraniční jednotky jsou ve zvýšené pohotovosti již od loňského podzimu, kdy série explozí před budovami mezinárodní správy Kosova a na dalších veřejných místech zranila několik lidí. Za útoky stojí nevraživost mezi místní albánskou většinou a srbskou menšinou. Albánci chtějí nezávislost Kosova na Srbsku, Srbové to zásadně odmítají.

V Kosovu slouží pět stovek českých vojáků. Loni v srpnu převzala ČR poprvé v historii na dobu přibližně jednoho roku roli vedoucího státu ve struktuře mnohonárodní brigády Střed. Pod českého velitele spadají jednotky dalších pěti zemí.

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

6.1. Gruša dostane vysoké německé vyznamenání

Bývalý český velvyslanec v Německu Jiří Gruša obdrží vysoké vyznamenání této země za upevňování vzájemných vztahů. Velký kříž za zásluhy s hvězdou řádu mu v pondělí v Praze předá velvyslanec Helmut Elfenkämper, sdělil dnes ČTK německý zastupitelský úřad.

Gruša je v současnosti ředitelem Diplomatické akademie ve Vídni a ředitelem mezinárodního PEN klubu, který se zastává spisovatelů žijících v zemích s utlačovatelským režimem. V minulosti byl také velvyslancem v Rakousku.

Vyznamenáním chce Německo ocenit nejen jeho přínos k dobrým sousedským vztahům, ale také jeho činnost v kultuře a politice.

Nositeli Velkého kříže jsou například bývalý prezident Václav Havel, dramatik Pavel Kohout, kardinál Miloslav Vlk a politik a publicista Pavel Tigrid.

21.1. Fotograf Pavel Baňka vystavuje v Paříži

Jak vypadá "nekonečno", mohou v těchto dnech vidět návštěvníci Českého centra v Paříži. Pod názvem Infinity (Nekonečno) zde byla tento týden za velkého zájmu zahájena výstava snímků předního českého fotografa Pavla Baňky. Jde o výběr z prací, které loni Baňka pod stejným názvem s úspěchem vystavoval v belgickém Charleroi.

Černobílé fotografie pořídil koncem 90. let během delšího pobytu v Oregonu. Nezachycují však "Ameriku" v běžném slova smyslu, ale spíš dojmy z Ameriky - měnící se oceán a oblohu nad ním, vlnící se trávy, let ptáků. "Nechtěl jsem fotit pobřeží tak, jak už to jiní udělali mnohokrát," řekl ČTK Baňka, který výstavu zahajoval spolu s ředitelkou Pražského domu fotografie Evou Hodek.

Jde o jeho první samostatnou výstavu ve Francii a zároveň o derniéru Infinity. V březnu bude mít naopak v pařížském Českém centru premiéru jeho nová výstava s názvem Agraria et Marginalia.

Pětašedesátiletý Baňka působí jako pedagog na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze. Hodně vystavoval ve Spojených státech a jeho fotografie jsou v některých významných světových kulturních institucích, například v International Center of Photography v New Yorku, v Muzeu krásných umění v Bostonu nebo v pařížské Národní knihovně.

26.1. Šéf polské diplomacie ujišťuje, že se zahraniční politika nemění

Rozhodnutím o odvolání velvyslanců se v žádném případě nemění strategie polské zahraniční politiky. V odpovědích na interpelace poslanců to dnes v Sejmu řekl šéf polské diplomacie Stefan Meller. Avizovaná výměna desítky diplomatů s komunistickou minulostí, mezi nimi i velvyslance v Praze, svědčí prý jen o změně kritérií, jež musejí splňovat ti, kteří mají tuto politiku uvádět do života.

"Při jmenování a odvolávání velvyslanců se neřídíme kritérii náklonnosti k vládnoucí straně, ale výhradně profesionalitou a apolitičností," uvedl Meller. Důležitou roli při rozhodování prý hraje také důvěra. "Ignorováním těchto aspektů bychom za určitých okolností mohli poškodit zájmy Polska," poznamenal v odpovědi na dotaz poslanců dříve vládního Svazu demokratické levice (SLD), kteří naopak v odvolání velvyslanců vidí politickou pomstu.

Na veřejnosti se před časem objevila informace, že polské ministerstvo zahraničí chce odvolat desítku velvyslanců, včetně ambasadora v České republice Andrzeje

Zaluckého. Toho do úřadu navrhla ještě předchozí vláda premiéra Marka Belky a jeho jmenování podepsal bývalý prezident Aleksander Kwaśniewski. Do vedení zastupitelského úřadu v Praze nastoupil loni v listopadu.

Polské ministerstvo zahraničí už dříve, stejně jako dnes, odmítlo personální záležitosti jakkoli komentovat.

28.1. Česká republika pomůže Angole s rozvojem venkova a školství

Česká republika bude pomáhat Angole s rozvojem venkova, se zemědělstvím a školstvím. Během návštěvy této africké země se na tom s tamními představiteli dohodl český ministr zahraničí Cyril Svoboda. Šéf diplomacie tam dnes na závěr návštěvy podepsal dvě memoranda o rozvojové spolupráci a porozumění.

Ekonomický rozvoj venkova je základním předpokladem, aby se uprchlíci z občanské války mohli vrátit domů, uvedl Svoboda v prohlášení, které ministerstvo zahraničí zaslalo ČTK. Podpora malých a středních zemědělců podle něj přispěje ke snižování chudoby. Se školstvím chce ČR pomoci, neboť tamní systém byl během války prakticky rozvrácen.

Angola patří mezi osm prioritních zemí rozvojové pomoci ČR pro období 2006 - 2010. Pomoc míří do zemědělského poradenství, veterinární služby či oblasti lesnictví a rybníkářství. ČR také podporuje střední zemědělskou školu a poradenské centrum v Kuitu.

Kromě dohod o rozvojové spolupráci Svoboda v angolské provincii Bié uctil u masového hrobu z občanské války oběti konfliktu, navštívil tamní sirotčinec a ortopedické centrum pro Angolany, kteří byli zmrzačeni minami.

10.2. *Protesty kvůli karikaturám neutuchají, Írán si stěžoval v ČR

Protesty proti karikaturám Mohameda, které zveřejnil evropský tisk, neutuchaly především v muslimských zemích. Zesílily především v Malajsii. Norský list Magazinet, který obrázky přetiskl jako jeden z prvních, se omluvil za to, že zranil náboženské citění muslimů. Za zveřejnění samé se ale neomluvil. Kauza se dotkla i České republiky, na otištění karikatur v Hospodářských novinách a Mladé frontě Dnes si v Praze oficiálně stěžovalo íránské velvyslanectví. Českému ministerstvu zahraničí zaslalo diplomatickou protestní nótu.

Mluvčí ministerstva zahraničí Vít Kolář ČTK řekl, že íránský chargé d'affaires Bahrám Badiozamání byl přijat na ministerském odboru Blízkého východu. Čeští diplomaté mu sdělili, že úřady nezasahují do obsahu novin, dokud nejsou porušeny zákony, uvedl Kolář.

Zastupitelský úřad deníky požádal o omluvu, což oba listy odmítly s tím, že obrázky ukázaly pro ilustraci. Íránské velvyslanectví situaci nekomentovalo a uvedlo, že se k záležitosti už nebude vyjadřovat.

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

9.1. Populární česká kapela Čechomor se chce uchytit také v Polsku

Populární česká kapela Čechomor by se ráda prosadila i v Polsku. V neděli se proto představila na benefičním koncertu ve Varšavě, který přenášela Polská televize. Skupina byla jedním z více než pěti desítek hostů 14. ročníku koncertu, díky kterému se letos vybralo v přepočtu přes 180 milionů korun na pomoc nemocným.

"Rádi bychom sem přijížděli častěji," řekl ČTK houslista a zpěvák Karel Holas. Čechomor již v Polsku několikrát hrál, většinou ale pouze v příhraničních městech.

"Do Varšavy jsme zavítali poprvé. Diváci a posluchači jsou hodně podobní těm, na které jsme zvyklí z koncertů v České republice a na Slovensku. Ne snad, že bychom si rozuměli úplně ve všem, ale máme k sobě velmi blízko," pochválil si Holas polské publikum.

Na rozdíl od jiných českých muzikantů, jako je třeba Jaromír Nohavica nebo ostravská skupina Kryštof, však Čechomor zatím neuvažuje o překladech svých písniček do polštiny. "V Polsku ale vidíme velké možnosti, vždyť je to téměř čtyřicetimilionová země," podotkl Holas.

12.1. Ve Francii se vzpomínalo na dirigenta Karla Ančerla

Ve Vincennes u Paříže byl uspořádán večer věnovaný někdejšímu šéfdirigentovi České filharmonie Karlu Ančerlovi, který po roce 1968 působil v Kanadě, kde také zemřel. Součástí akce, kterou ve vincenneském auditoriu zorganizovalo pařížské České centrum, byla i vernisáž výstavy předního českého fotografa Jiřího Všetečky pod názvem Praha město hudby. České centrum tak uzavřelo několik měsíců trvající široce pojatou prezentaci české kultury 60. let.

O Karlu Ančerlovi (1908-1973) hovořili během večera někteří francouzští muzikologové, například Marcel Marnat, který poukázal i na to, že tento dirigent uváděl v 50. letech skladatele, kteří byli tehdy v Sovětském svazu v nemilosti. S osobními vzpomínkami přispěli český publicista žijící ve Francii Antonín Liehm a ředitelka nakladatelství Supraphon Jana Gondová.

Gondová během večera převzala z rukou Alaina Fantapiého, prezidenta Akademie Charlese Crose, zvláštní cenu, kterou tato prestižní francouzská instituce udělila Supraphonu za vydání souboru 42 kompaktních disků s nahrávkami České filharmonie pod Ančerlovým vedením. Ančerl byl v roce 1960 první Čech, který cenu akademie získal.

Součástí večera byl i koncert, na kterém zazněla díla Antonína Dvořáka, Erwina Schulhoffa, Maxe Brucha a mladého, ve Francii žijícího skladatele Kryštofa Mařatky, který provedení řídil. Jako sólista vystoupil český violoncellista Jiří Bárta.

Fotograf Jiří Všetečka vystavuje ve Francii za poslední zhruba tři roky už počtvrté. Tentokrát jde o snímky dokládající sepětí české metropole a hudby. Výstava měla loni v létě premiéru v Prades ve francouzských Pyrenejích při tamním tradičním hudebním festivalu a po Vincennes má putovat po českých kulturních centrech v Evropě.

12.1. Bratislava nabídne klenoty českého a slovenského malířství

Galerie města Bratislavy (GMB) zpřístupní 18. ledna výstavu s názvem Klenoty českého a slovenského moderního malířství 1907-1945. V Pálffyho paláci v centru města bude k vidění téměř sto nejvýznamnějších děl z obou zemí. Nebudou chybět obrazy od Emila Filly, Josefa Čapka a Jana Zrzavého a slovenskou špičku kromě jiných zastoupí malby Martina Benky, Ľudovíta Fully nebo Cypriána Majerníka.

Výstava, která má být největším česko-slovenským výstavním projektem letošního roku, potrvá do 9. dubna.

"Výstava je reprezentativním výběrem děl českého a slovenského moderního malířství z let 1907-1945 ze sbírek českých a moravských galerií," informovala ČTK galerie.

Část věnovaná českému malířství z let 1907-1939 představí 67 děl od zakladatelské generace českého moderního malířství, představitelů expresionismu, kubismu a meziválečné avantgardy.

Slovenskou část bude reprezentovat 30 děl, na Slovensku převážně neznámých a poprvé vystavených obrazů největších mistrů z období 1913-1945.

Součástí česko-slovenského projektu je také přehlídka slovenského moderního malířství, kterou paralelně nabízí galerie výtvarného umění ve Zlíně a České muzeum výtvarného umění v Praze.

"Jde nepochybně o jednu z nejvýjimečnějších výměnných prezentací za poslední desetiletí," dodala galerie, která projekt připravovala několik let. Spolu s ní na výstavě spolupracovala trenčínská Galerie M. A. Bazovského, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně a České muzeum výtvarného umění v Praze.

13.1. Výstava fotografií mezi knihami v Českém centru v New Yorku (ČTK vydává k této zprávě FOTO)

Prázdné stěny při vernisáži výstavy nabídly ve čtvrtek večer galerijní prostory Českého centra v New Yorku. Nešlo o nedopatření, ale o umělecký záměr mladé české výtvarnice Aleny Kotzmannové, která své fotografie v černých knižních deskách založila do knihovny tvořící výrazný prvek místnosti.

"Napadlo mě využít knihovnu přímo jako výstavní prostor," řekla autorka ČTK ke své kolekci 70 černobílých snímků, které před pár lety vznikly v České republice i jinde v Evropě. Část pochází z jejího nedávného čtyřměsíčního studijního pobytu v New Yorku.

Snímky zachycují jakoby každému známé události, s nimiž se už někdy někde setkal, jen neví kdy a kde. Působí historicky, ale při bližším pohledu se zjistí, že jsou současné. "Bavilo mě vyhledávat momenty, jako bychom listovali pamětí. Ne individuální, ale kolektivní," popsala jednatřicetiletá umělkyně svůj soubor nazvaný Klasika. Jeho knižní podoba je připravená k vydání, zatím ale autorka čeká na sponzorské peníze.

15.1. Floridští krajané opět vzpomínali na první Matuškův koncert

Ani po třiceti letech nezapomněli Češi a Slováci na Floridě na památeční koncert zpěváka Waldemara Matušky v Miami, který se tenkrát stal téměř demonstrací za svobodu v tehdejší komunistickém Československu. Jako vzpomínku na tuto událost dnes převzal třiasedmdesátiletý Matuška na setkání krajanů v Miami pamětní plaketu.

Význam události zdůraznila i přítomnost velvyslanců České republiky a Slovenska v USA Petra Koláře a Rastislava Káčera a předních osobností krajské komunity v čele s dvojnásobnou mistry světa v krasobruslení Ájou Vrzáňovou.

Na miamský koncert přijel Matuška před 30 lety tajně, protože vystoupení před emigranty by mu tehdejší československé úřady nepovolily, řekl dnes ČTK miamský lékař a spisovatel Jiří Lamberk, který první Matuškův koncert jako čerstvý emigrant uváděl. Vystoupení se uskutečnilo jen díky obrovskému úsilí několika krajanů a nezištné pomoci miamské univerzity, dodal. Deset let poté odjel zpěvák s rodinou na Floridu natrvalo.

Pamětní plaketu převzal Matuška na ustavující schůzi floridské odbočky Československé společnosti pro vědy a umění (SVU). Tuto organizaci založili v roce 1958 v USA vědci a umělci po svém odchodu z komunistického Československa, aby ve svobodném prostředí rozvíjeli dobré jméno národní vědy a kultury. Po roce 1990 se otevřela i odborníkům z původní vlasti. Dnes sdružuje asi 3000 osobností z řady zemí světa, včetně ČR a Slovenska.

16.1. Pěvkyně Janková měla při premiéře v Händelově opeře velký úspěch

Jednu z hlavních rolí v nové inscenaci Händelova Orlanda v opeře v Curychu ztvárnila mladá česká sopranistka Martina Janková. Sólistkou tamního souboru je už deset let. Nedělní premiéra skončila velmi úspěšně, hlasité uznání publika patřilo i Jankové.

"Je to asi jedna z mých dosud největších rolí a režie byla fantastická," řekla pěvkyně ČTK. Pětice sólistů se podle Jankové mohla na jevišti opravdu vyřádit. Do vážného námětu opery se dostaly v současném pojetí příběhu místy i humorné momenty.

Barokní operu nastudoval s hráči na historické nástroje, ale v moderní režii Jense-Daniela Herzoga a na provokativně pojaté scéně Mathise Neidhardta dirigent William Christie, proslulý specialista na starou hudbu.

Členové barokního oddělení operního orchestru si pro podobné úkoly, vybočující z běžného novějšího repertoáru, koupili staré nástroje a mají to podle Jankové jako hobby.

Janková studovala zpěv v Ostravě, později se stala studentkou Basilejské akademie a Mezinárodního operního studia v Curychu a nakonec členkou tamního divadla. V současnosti dostala "zelenou", aby mohla přijímat množství se prestižní nabídky z dalších evropských divadel a aby se také mohla více věnovat koncertům a písním. "Našli jsme kompromis - místo úplného úvazku v Curychu dva projekty, tedy dvacet představení do roka," uvedla.

V této sezoně to vedle Händelova Orlanda má být na jaře a v létě ještě Mozartův Don Giovanni, který by měl také vyjít na DVD.

Loni na podzim Janková zpívala v inscenaci Janáčkovy opery Příhody lišky Bystroušky v Ženevě.

Letos ji ještě čeká ve Vídni Mozartova opera Lucio Silla, pro příští sezonu se chystá její debut v roli Zuzanky v jeho Figarově svatbě v Curychu a ztvární tam i Bystroušku. V Ženevě má zpívat Monteverdiho Poppeu. Brusel podle ní chce Mozartovu operu Mitridate, Ženeva Aničku ve Weberově Čarostřelci, v plánech je Beethovenův Fidelio. Na sklonku minulého roku vyšla Jankové ve Švýcarsku deska s komorními písněmi, včetně Dvořákových Biblických písní. Nazvala ji Cesta. Jejich výběr vytváří oblouk od dětství až po konec života. "Takto seřazen byl pro mě repertoár této nahrávky vyznáním, jak se vyvíjí lidská duše," říká Janková, netající se svým křesťanským zakotvením.

16.1. Češi prozkoumali v Íránu přes půl kilometru jeskyně Velký ponor

Čeští speleologové prozkoumali v jižním Íránu 540 metrů dosud neznámých částí solné jeskyně Velký ponor. Pokud se podaří objevit její propojení s jeskyní Tří naháčů, kterou objevili v roce 1999, znamenalo by to, že jde o největší solnou jeskyni na světě, napsal z Íránu člen expedice Namak (Súl) Michal Filippi. Dosud je považována za největší solná jeskyně Malham v Izraeli, dlouhá 5685 metrů.

Při povrchových dokumentačních pracích byly zaměřeny hlavní body systému jeskyně Tří naháčů a upřesněny vchody. Expedice rovněž odebírá vzorky pro geologické datování, které by pomohly rekonstruovat vývoj solného krasu.

Česká expedice spolupracuje spolu s íránskými kolegy z univerzity v Šírázu. V příštích dnech by se mělo k expedici připojit pět íránských horolezců. "Komunikovali jsme také se skupinou ruských jeskyňářů, kteří se na základě našich dřívějších článků přijeli na solné jeskyně podívat," uvedl Filippi.

Oblast Namakdan a přilehlého okolí byla podle Filippiho před zhruba půl rokem vyhlášena národní přírodní památkou - geoparkem. Důvodem je právě existence unikátních solných jeskyní. Snahou Íránců je, aby se geopark stal památkou chráněnou UNESCO.

V solném krasu je nyní podle Filippiho teplo a jasno. Teploty se pohybují okolo 24 stupňů Celsia. Vane ale vítr, který zvedá písek, takže viditelnost je špatná.

Čeští speleologové jsou v Íránu již posedmé. Poprvé tam jeli ještě jako studenti za památkami a přírodou. Nakonec jim ze všech navštívených míst nejvíc imponovaly solné jeskyně. V roce 1998 na jaře připravili první expedici a od té doby tam jezdí už jen do solného krasu. Účastníci expedice působí v Česku na Univerzitě Karlově. Letošní expedice se zpět do Prahy vrátí 9. února.

18.1. Česká výstava v Moskvě spojuje umění a virtuální realitu

Tucet českých výtvarníků, kteří při své práci hodně využívají počítače, se prezentuje ode dneška v Moskvě. Instalace s názvem V mezičase, která je k vidění ve Státním centru současného umění, vznikla před dvěma lety u příležitosti vstupu Česka do Evropské unie. Podle kurátorky Vlasty Čihákové-Noshirové je expozice především věnována virtuální realitě a novým médiím.

"Název V mezičase pro nás znamenal mezičas přechodu naší národní existence do globální a kosmopolitní unie, ale i přechod od předmětného zobrazování, od tradičních médií k médiím novým," řekla ČTK kurátorka. Kromě počítačových animací pracovali vystavovaní umělci také s videoprojekcí, DVD technikou či digitální fotografií.

Svá díla v moderním moskevském centru představují většinou mladí autoři, mezi nimi například Patricie Fexová, Lukáš Rittstein nebo Milan Cais, zpěvák a bubeník známé české skupiny Tata Bojs.

Několik objektů má ve společné expozici i výtvarník Jiří David, který je v Česku známý mimo jiné díky svítící trnové koruně na střeše pražského Rudolfinu nebo neonovému růžovému srdci nad Pražským hradem. Moskvu, kde už v minulosti dvakrát vystavoval, považuje David za jednu z předních metropolí současného umění.

19.1. Havel v USA oceněn za podíl při prosazování náboženské svobody

Bývalého českého prezidenta Václava Havla vyznamenala americká organizace First Freedom Centre svojí výroční cenou za svobodu. Stejně ocenění před časem získal například britský premiér Tony Blair.

Havel z videozáznamu účastníkům slavnostního večera řekl, že člověk nemůže kalkulovat s tím, zda jeho úsilí o dobré věci přinese úspěch. V souvislosti s terorismem varoval před posedlostí a fanatismem skupin, které ohrožují lidstvo. Posedlosti se dá čelit nadhledem a schopností humorného nazírání na vlastní snažení, řekl exprezident.

First Freedom Centre je nepolitická a nekonfesní organizace zaměřující se na ochranu a rozvoj náboženské svobody na celém světě. Věnuje se výchovným programům a poskytování informací o náboženské svobodě z hlediska amerického historického vývoje, současných debat i z pohledu lidských práv.

Svoji každoroční cenu uděluje First Freedom Centre osobnostem, jež se zasloužily o svobodu ve Spojených státech i v zahraničí. Podle střeďečního vydání listu Christian Science Monitor je Havel právě tím, kdo na půdě pražského Fóra 2000 prosazuje dialog mezi náboženstvími a řešení náboženských konfliktů.

Cenu za exprezidenta ve středu ve virginském Richmondu převzal při příležitosti amerického Dne náboženské svobody český velvyslanec Petr Kolář.

20.1. V Londýně bude první plná přehlídka Juráčkových filmů

Londýnské National Film (NFT) Theatre a České centrum oznámily, že v únoru uvedou první kompletní retrospektivu jednoho z klíčových autorů české filmové "nové vlny" Pavla Juráčka (1935-1989). Diváci tedy uvidí například jeho filmy Hlídač dynamitu, Každý mladý muž, Případ pro začínajícího kata nebo Postava k podpírání. Součástí přehlídky v NFT, která se bude konat od 1. do 25. února, bude také na jeden večer obnovený první interaktivní film v historii, Kinoautomat Radúze Činčery. Ten bude mít v Londýně obnovenou premiéru a současné derniéru 16. února.

Pavel Juráček byl jedním z neoriginálnějších tvůrců českého filmu v 60. letech. Kritici oceňují jeho výběr témat, kvalitní zpracování a realistický smysl pro absurditu, kterou přirovnávají k Franzi Kafkovi. Juráček po sovětské invazi v roce 1968 už nesměl natáčet a režim ho vyštval z Československa. V roce 1983 se vrátil domů a zemřel v březnu 1989, takže se nedožil pádu komunistického režimu.

21.1. Fotograf Pavel Baňka vystavuje v Paříži

Jak vypadá "nekonečno", mohou v těchto dnech vidět návštěvníci Českého centra v Paříži. Pod názvem Infinity (Nekonečno) zde byla za velkého zájmu zahájena výstava snímků předního českého fotografa Pavla Baňky. Jde o výběr z prací, které loni Baňka pod stejným názvem s úspěchem vystavoval v belgickém Charleroi.

Černobílé fotografie pořídil koncem 90. let během delšího pobytu v Oregonu. Nezachycují však "Ameriku" v běžném slova smyslu, ale spíš dojmy z Ameriky - měnící se oceán a oblohu nad ním, vlnící se trávy, let ptáků. "Nechtěl jsem fotit pobřeží tak, jak už to jiní udělali mnohokrát," řekl ČTK Baňka, který výstavu zahajoval spolu s ředitelkou Pražského domu fotografie Evou Hodek.

Jde o jeho první samostatnou výstavu ve Francii a zároveň o derniéru Infinity. V březnu bude mít naopak v pařížském Českém centru premiéru jeho nová výstava s názvem Agraria et Marginalia.

Pětašedesátiletý Baňka působí jako pedagog na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze. Hodně vystavoval ve Spojených státech a jeho fotografie jsou v některých významných světových kulturních institucích, například v International Center of Photography v New Yorku, v Muzeu krásných umění v Bostonu nebo v pařížské Národní knihovně.

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	6
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	9
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	13
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	24
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	27

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka